

arbejdsmarkedsbidrag. Når arbejdsmarkedsbidraget reduceres, gøres arbejdskraft billigere; og som i så mange andre sammenhænge, når man ser på markedsmekanismen, sker der altså en større brug af den billige ressource, den billige arbejdskraft, den billige vare, i et større omfang, end der ellers ville have været tale om. Og det er dét, der giver det positive bidrag.

Så kan vi under udvalgsarbejdet diskutere, hvilke sektorer og brancher det helt præcist drejer sig om, men det er altså dem, der har en forholdsvis stor beskæftigelse, en stor lønsum.

Med hensyn til spørgsmålet om færger vil jeg sige, at regeringen ikke har afsluttet sit arbejde, men jeg kan da sige, at alt, hvad der vedrører øer – bortset fra de helt store øer, Sjælland og Fyn – vil blive tilgodeset i et eller andet omfang. Regeringen tager problemstillingen meget alvorligt.

Til eksempel kan jeg sige, at hvis man forestiller sig afgiftsforhøjelserne slå ensidigt igennem, så er det f.eks. på Esbjerg-Fanø-ruten 1 kr. pr. passager, vi taler om, men på Frederikshavn-Læsø-ruten er det 10 kr. pr. passager – blot for at bringe beløbsstørrelserne ind i den sammenhæng, de bør komme ind i. Men det er altså uden nogen som helst form for kompensations. Så jeg synes, man skal vende sig positivt mod den problemstilling.

Man kan jo sige det på en anden måde: Al anden trafik i Danmark, al trafik, personbiltrafik, en række andre former for trafik, er afgiftsbelagt. Hvorfor skal der være en så stærk subsidiering af visse former for trafik, færgetrafik og indenrigsfly? Hvorfor skal de ikke betale den samme afgift pr. liter brændstof som andre trafikanter? Jeg spørger bare.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Ove Fich):

Med hensyn til udvalgsbehandling stiller jeg følgende forslag:

Lovforslagene under punkterne 3-10 henvises til Skatteudvalget, lovforslagene under punkterne 11-13 henvises til Det Enerkipolitiske Udvalg, og lovforslaget under punkt 14 henvis-

ses til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 95:

Forslag til folketingsbeslutning om reduktion af afgiftsniveauet for brændstoffer på biomasse.

Af Peter Hansen-Nord (V), Eva Møller (KF) og Kim Behnke (FP) m.fl.
(Fremsat 23/3 95).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Carsten Koch):

Beslutningsforslag nr. B 95 indeholder Venstres, De Konservatives og Fremskridtspartiets ønske om en reduktion af afgiftsniveauet for biobrændstoffer.

Partierne bag beslutningsforslaget foreslår, at biobrændstoffer højst afgiftsbelægges med 10 pct. af afgifterne på de fossile brændstoffer. Samtidig opfordres der til, at regeringen arbejder for, at det såkaldte Scrivener-direktiv vedtages, således at biobrændstoffer generelt beskattes læmpeligere i hele EU.

Hvad angår miljøeffekten, er det tvivlsomt, om forslaget vil medføre en gevinst, der står mål med omkostningerne. Den miljømæssige effekt, der tilsigtes, nedsættes bl.a., fordi dyrkningen og forarbejdningen er temmelig energikrævende, ligesom der ved dyrkning af f.eks. rapsolie kan frigives andre drivhusgasser.

Forslagsstillerne nævner, at der er andre miljømæssigt gunstige virkninger af biobrændstoffer. Sagen er imidlertid den, at de miljømæssige aspekter ved anvendelse af biobrændstof og dyrkningen af energiafgrøder endnu ikke er særlig godt afklaret. Der er på nuværende tidspunkt stor usikkerhed omkring disse effekter.

Effekten kan således vise sig at være både positiv og negativ. Der kan endvidere være uheldige miljømæssige aspekter forbundet med dyrkningen af energiafgrøder, bl.a. som følge af anvendelse af gødning og brug af pesticider.

Regeringen er imidlertid opmærksom på, at det kan blive vanskeligt at opfylde den danske målsætning for CO₂-reduktioner, og biobrændstoffer kan derfor i takt med udtømning af andre virkemidler på længere sigt blive aktuel.

I dag findes der imidlertid en række billige alternativer – i hvert fald billigere alternativer – til reduktion af CO₂-udledninger.

Regeringen er specielt meget betænkelig ved at anvende afgiftslempelser på et stade og på et tidspunkt, hvor der i højere grad er brug for forskning og udvikling end massiv afgiftsdifferentiering og subsidieret produktion.

Direkte tilskud til lovende projekter er et meget mere anvendeligt instrument, og såfremt man – som forslagsstillerne – ønsker kontrol over, hvad midlerne anvendes til, må de også synes, at det må være det mest nærliggende.

Forslagsstillerne foreslår, at støtteniveauet skal stige fra 200-300 mio. kr. til en ca. 0,5 mia. kr. årligt. Det er ganske betydeligt. På baggrund af den betydelige usikkerhed, der er om de miljømæssige fordele, må regeringen tage afstand fra så højt et støtteniveau. Det er helt ude af takt med den usikkerhed, som præger selve de videnskabelige forsøg på området.

Samtidig kan den positive beskæftigelses-effekt, som forslagsstillerne stiller i udsigt, forsvinde ud i den blå luft, når man tager højde for, at der skal findes besparelser eller nye skatter og afgifter for omkring en halv milliard kroner årligt. Det skal man huske at tage med; ellers er det jo bare en almindelig finanspolitisk lempelse, man taler om, og det er ikke det, kan jeg forestille mig, der har ligget forslagsstillerne på sinde.

Jeg kan heller ikke helt skjule, at udgiftsniveauet undrer mig. Forslagsstillerne anså tidligere på dagen en pakke på 2 mia. kr. i grønne afgifter for erhvervene, der nedbringer CO₂-udledningen med næsten 5 pct., samtidig med at provenuet tilbageføres, for at være en helt urimelig byrde for dansk erhvervsliv.

De samme partier har åbenbart ikke betænkeligheder ved at ofre op til ½ mia. kr. på et område, hvor der er betydelig usikkerhed om den miljømæssige effekt. Men måske er det endnu et udslag af, at når der skal gives penge ud eller vedtages flotte målsætninger, så er de borgerlige med, mens det kniber, når de nødvendige skatter og afgifter skal vedtages.

Da det som nævnt kan vise sig, at biobrændstoffer på længere sigt kan være miljømæssigt attraktive – det skal ikke udelukkes – forberedes

der i øjeblikket et treårigt forsøgsprogram med biobrændstoffer, der bl.a. skal belyse de miljømæssige aspekter ved brugen af biobrændstoffer og dyrkning af energiafgrøder. Regeringen er altså fuldt ud opmærksom på problemstillingen.

I programmet, der har en årlig ramme på 12 mio. kr., indgår støtte til forskning og udvikling samt støtte til mindre demonstrationsprojekter. Så området har regeringens bevågenhed; det er bare af en sådan karakter, at måltrettet indsats på forskning er det, man skal satse på.

Derfor finder regeringen det på nuværende tidspunkt vigtigt at fastholde og iværksætte et mere begrænset forsøgsprogram som den ideelle strategi frem for at åbne for en massiv støtte på et tidspunkt, hvor det stadig er tvivlsomt, om det er fornuftigt at anvende så betydelige midler inden for dette område.

På den baggrund finder regeringen, at der med den eksisterende viden ikke er grundlag for et så bekosteligt initiativ, som beslutningsforslag nr. B 95 er udtryk for.

Lis Greibe (S):

På baggrund af en henvendelse fra Landbrugsrådet, De Danske Landboforeninger og Dansk Familiebrug har Venstre, Det Konservative Folkeparti og Fremskridtspartiet stillet forslag om reduktion af afgiftsniveauet for brændstoffer baseret på biomasse.

Bemærkningerne til forslaget indeholder usædvanlig mange overvejelser angående miljøindsatser bl.a. i forhold til CO₂-udslip. Her lægges ikke skjul på, at persontransportsektoren har sin del af ansvaret derfor, ligesom den er den væsentligste kilde til udslip af kulbrinter, kulilter, partikler og kvælstofilter og til andre sundhedsmæssige og miljømæssige problemer.

Det er glædeligt, at de borgerlige partier således erkender, at der bør ydes en ekstra indsats på dette område, og det giver måske håb om en positiv holdning, når vi fremover skal tale om kollektiv trafik og trafikadfærdsregulerende politikker.

Vi er enige i, at det er målet, at CO₂-emissionen for transportsektoren skal reduceres, men der er mange felter, hvor man kan sætte ind for at nå dette mål. Ved hjælp af vej-, bil- og parkeringsafgifter, investeringer i offentlig transport, planlægning, information og undervisning skal brugen af personbiler begrænses, og der skal stimuleres til et skift til andre og mindre resourceforbrugende transport- og fragtformer

for her at nævne instrumenter, der bl.a. også bliver brugt i andre lande.

Med dette beslutningsforslag ønsker man at begrænse CO₂-udslippet på en helt urimeligt dyr måde. Hvis man tager alle aspekter med, er det mange gange dyrere, end hvis man ønskede at opnå den samme begrænsning med indsats på andre områder.

Med hensyn til anvendelse af biomasse i transportsektoren ligger sagen derudover således, at produktionsomkostningerne med de nu kendte teknologier fortsat er alt for høje; de er 3-4 gange højere end produktionspriserne for benzin og diesel. Der skal udvikles nye metoder, og i bemærkningerne peges derfor også på et nødvendigt forsknings- og udviklingsarbejde.

Forslaget indeholder en afgiftsfritagelse på skønnet op til 300-500 mio. kr. og - bemærkelsesværdigt - ønsket om en styring, således at der produceres biobrændstoffer af et begrænset antal udviklingsanlæg. Forslaget indeholder ikke nogen model for, hvorledes man udvælger, hvilke anlæg der kunne tildeles denne tilladelse.

Som tidligere nævnt er det bl.a. Landbrugsraadet, der oprindeligt har stillet forslaget, og pointen heri fremgår da også til sidst i bemærkningerne: Der skal dyrkes på vore braklagte arealer. Skal vi så til at sprøjte eller gøde på disse arealer? Og hvorledes kommer det samlede miljøregnskab mon så til at se ud?

Jeg vil gerne medgive, at afgiftsdifferentiering kan være et effektivt middel til at fremme en generel udvikling, og vi har da herved også bl.a. formålet at styre forbruget hen imod blyfri benzin.

Men det stillede forslag ligner mere et tilskudsforlag end et styringsforlag. Man ville hermed medfinansiere et enkelt projekt og samtidig støtte et forskningsprojekt uden reel indflydelse på rimeligheden deri, målt i forhold til forskningsresultaterne.

Socialdemokratiet ser gerne alternative energiformer fremmet, og vi imødeser det videre arbejde i den af den tidligere energiminister nedsatte tværministerielle arbejdsgruppe. Her sættes fokus på energifgrøder og et forsøgsprogram for biomotorbrændstoffer.

Vi ser gerne, at der forskes intenst på området, og også gerne, at der udføres forsøg i tilstrækkelig stor skala. Men vi må afvise et forslag, der kan tolkes som et tilskud til landbrugsbranchen, således som det helt ærligt blotlægges i bemærkningernes afsluttende afsnit under delvist dække af idealistiske miljøhensyn.

Socialdemokratiet vil være åbent for muligheden af brug af biomassebrændstoffer, men vi mener, at der på nuværende tidspunkt hersker stor usikkerhed om de påståede miljømæssige fordele, og vil - den store provenumæssige konsekvens taget i betragtning - ikke for nuværende støtte dette forslag.

Og så skal jeg i øvrigt meddele, at mine udtalelser også dækker De Radikale, da deres ordfører, fru Elisabeth Arnold, er forhindret i at være til stede.

Peter Hansen-Nord (V):

De kommentarer, jeg nu fremsætter, er på vegne af både partiet Venstre og Det Konservative Folkeparti.

Jeg vil da godt ganske kort konstatere, at miljøprofilen for forskellige partier er falmet noget her sidst på eftermiddagen. Jeg synes, det nemlig specielt er rigtigt at mærke sig, at det, vi her taler om, er et afgrænset projekt, hvor vi vil have sat gang i det, som der måske nok har været mulighed for tidligere, men som er gået fuldstændigt i stå.

Vi ønsker, at der bliver en mulighed for, om jeg så må sige, på markedsmæssige vilkår også for det private erhvervsliv at komme i gang med en udvikling af anvendelsen af ethanol som tilskud til benzin og biodiesel som tilskud til dieselolie.

Baggrunden for forslaget er jo egentlig skrapere end for alle de andre afgiftsfritagelser, vi kender; det har vi inden for kraft/varme-teknologien, det har vi inden for naturgas, og det har vi inden for biobrændsler, og det er dog områder, som alle har kunnet deltage i med stor begejstring. Derfor kan det selvfølgelig aldeles forbavse og undre, at denne her teknologi ikke er interessant. Det er nok nogle her til venstre i salen, der er helt alene om at mene, at den ikke er interessant.

Og det, som ikke står i forslaget, og som jeg gerne vil supplere med fra Venstres og De Konservatives side, er, at i Blair House-aftalen - det var en supplerende aftale, der blev lavet til GATT-forliget i sin tid - er der sådan set sat kvoter på, hvor store arealer der må anvendes til at frembringe energifgrøder, og dér har Europa kun fået en ganske beskedne kvote. Man kan forbavses over, at netop amerikanerne satsede på at få en meget stor kvote til at anvende landbrugsjord til energifremstilling.

Ideen er selvfølgelig, at det har bredt sig, at amerikanerne er i fuldt sving netop med henblik

på at forbedre miljøet i byerne, og det er jo også det, dette forslag tager sigte på. Europa er allerede hægtet lidt af fra disse muligheder. Der er dog visse europæiske lande, der allerede har indset det væsentlige og det rigtige i denne teknologi, også fordi den jo også udvikler sig. Den teknologi betyder, at der nu er lande i Europa, der sætter sig på disse kvoter. De sætter sig på denne produktionskapacitet, om jeg så må sige. Og det betyder igen, at Danmark, som jo ellers har kunnet meget også på det teknologiske område, nu stille og roligt bliver hægtet af.

Derfor har vi følt fra forslagsstillernes side – og jeg taler som ordfører for partierne Venstre og De Konservative i denne her forbindelse – at det er vigtigt, at vi allerede nu får sat noget skub i denne udvikling, således, som jeg sagde tidligere, at også det private erhvervsliv kan føle sig tiltrukket af ideen.

Det er netop sådan rent faktisk ude i det virkelige liv, at der er danske entreprenører, der ønsker at gå ind i den her problemstilling, og de vil gerne gå videre. I dag tager de bare varen ind og laver en meget forenklet proces, og så sender de i øvrigt varen til Østrig og Frankrig, hvor varen er afgiftsfri. Og så er det, forslagsstillerne spørger sig selv: Hvorfor gør de det? Hvorfor er der ikke en mulighed for at raffinere videre? Regeringen besluttede, også med Venstres, De Konservatives og Fremskridtspartiets stemmer – nej, jeg kan ikke huske, om Fremskridtspartiet var med – en energiplan for »Trafik 2005«, hvor det egentlig står udmærket beskrevet.

Jeg må bede om, at man tænker utraditionelt, og at man satser på at få noget af den produktionskapacitet, som Europa er blevet tildelt på det her område. Det har vi gjort tidligere med succes på vindmølleområdet og andre områder, og jeg forstår simpelt hen ikke, at lige netop denne teknologi ikke skulle være interessant med henblik på at skabe danske arbejdspladser.

(Kort bemærkning).

Lis Greibe (S):

Jo, hr. Peter Hansen-Nord, det er jo lige præcist det, vi synes er så vigtigt med den teknologi, at vi går ind og investerer i forskning i den. Jeg har da stadig væk heller ikke fået svar på – jeg har heller ikke spurgt om det, men jeg har nævnt det – at det er 3-4 gange så dyrt at producere brændstof på denne her måde som at producere almindelig benzin og diesel. Kan det virkelig være rigtigt, at man bare skal kaste sig ud i et

sådant eksperiment, som der bliver lagt op til her i dag, uden at have de forskningsmæssige resultater på plads?

Med hensyn til almindelig anvendelse af rapsolie, eller hvad der ellers måske kan dyrkes på nogle marker, vil jeg sige, at der opnås større CO₂-fortrængningsgevinst, hvis man bruger det i kraft/varme-sektoren, end hvis man bruger det i transportsektoren.

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Jeg må sige til fru Lis Greibe, at dér er man altså igen ramt af lidt betontænkning. Forskningsmæssigt må vi sige, at det vel ikke nødvendigvis er sådan, at vi skal opfinde den dybe tallerken flere gange. Det er altså ikke sådan, at der ikke er avancerede teknologier. Det er altså ikke sådan, at man ikke allerede meget hurtigt kan gå over til næste fase, som hedder demonstrationsprojekter, altså virkelige projekter, hvor der bliver satset. Det kræver selvfølgelig, at der er et marked at afsætte det på.

Det er jo således, at amerikanerne i hvert fald inden for en 4-5-årig periode har formindsket omkostningerne ved fremstilling af ethanol fra ca. 6 kr. pr. liter til 2 kr. pr. liter. Det vil sige, at den koster 50 øre mere end den benzin, vi importerer, som vel koster omkring 1,50 kr.

Man er altså nede på nu at lave den til omkring 2 kr., og jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at hvis den rigtige produktionskapacitet bliver lagt det rigtige sted – og dér er Sverige jo kommet med i EU – hvis vi fik anlagt en fabrik i den rigtige størrelsesorden, så kommer vi også ned at tale om tal, der egentlig matcher, om jeg så må sige, disse prisniveauer.

Man skal altså ikke glemme, at det her ikke bare er CO₂-fortrængningsproblematik – selv om det selvfølgelig er en væsentlig del i det – der er en række andre forurenende ting i brændstoffer, som ethanol og biodiesel kan substituere. Jeg forestiller mig, at man, når man kommer videre i processen, i hvert fald sikrer sig, at det til biler og til den øvrige trafik med diesel og benzin vil være oplagt, at der i større byområder kommer til at stå standere, hvor det er muligt, ligesom man har det i USA, at tanke med disse blandinger.

Men jeg er fuldstændig klar over, at hvis det trækker ud i ret mange år længere, vil det blive et af de nye EU-lande som Østrig, og det vil blive Frankrig, der løber med den produktionskapacitet, som der i Blair House-aftalen er afsat til

Europa. Det vil sige, at om 3-4 år kan jeg måske være lige så meget imod forslaget, som jeg i dag mener, at det er nu, der skal handles, hvis der i øvrigt kan findes nogle ting i forslaget, vi kan blive enige om. Den indfaldsvinkel til tankesættet vil jeg forfærdelig gerne bede om at man får fat på i Socialdemokratiet.

Det vil jo vise sig, om der er hold i forudsigelserne ved de første store demonstrationsprojekter, hvor vi har private folk med, og hvor det ikke bare er en model som den, skatteministeren omtalte, hvor man giver tilskud målrettet inden for dette akademiske forum, som har siddet og beregnet sig frem til, hvad der kan lade sig gøre og ikke lade sig gøre. Der har vi altså mere tillid til effekten, når der bliver givet mulighed for, at det private erhvervsliv kan komme med ind og sige: Den proces kan vi godt klare, og vi behøver sådan set ikke at have flere akademikere med, for processen er opfundet, teknologien ligger der.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg bad om ordet for en kort bemærkning, fordi jeg godt vil have svar på et par spørgsmål, før jeg kommer med min ordførertale.

Såvel skatteministeren som Socialdemokratiets ordfører anfører, at produktionen af flydende biobrændstof er særdeles energikrævende. Den socialdemokratiske ordfører nævnte tallet, og som jeg hørte det, er det 3-4 gange så energikrævende som at fremstille brændstof i øvrigt.

Mit spørgsmål er, om grundlaget for de beregninger, som dels skatteministeren og dels den socialdemokratiske ordfører har fremlagt, er, at man anvender kunstgødning på de arealer, hvor man dyrker biomassen, eller man anvender husdyrgødning. Det er efter min opfattelse ret afgørende for regnestykkets udfald.

Det andet, jeg godt ville have en nærmere belysning af, er den socialdemokratiske ordførers oplysning om, at det i øvrigt er langt bedre energimæssigt at anvende det flydende biobrændstof til kraftvarme, end det er til transport. Jeg vil godt have oplyst: Hvad er det for motortyper, de beregninger er baseret på? For som jeg har forstået det, er det absolut ikke uvæsentligt for regnestykkets facit.

(Kort bemærkning).

Lis Greibe (S):

Det, jeg sagde, var, at det var 4 gange så dyrt at producere, ikke 3-4 gange så energikrævende at

producere. Når jeg så nævnte, at man fik mindre CO₂-udslip ved forbrænding i kraftvarmeværker, var det baseret på rapsolie. Jeg forstod, at spørgsmålet var, hvilke produkter det drejede sig om.

Så vil jeg godt lige sige om det med betonsocialisme, at jeg helt ærligt synes, at vi nu hele dagen har oplevet den borgerlige fløj sidde tungt og negativt og ikke ville være med til noget som helst, der vedrører forbedring af miljøforholdene. Og så påstår man, at vi er betontunge, når vi siger, at vi vil gøre alt for, at man forsker på området, og at vi vil gå ind og se positivt på det, når der foreligger nogle bedre resultater!

Jeg kender udmærket de ting, der bliver henvist til her. Det er Landbrugsraadets lange forklaring om, hvordan det produceres i Amerika og andre steder. Jeg har også læst det, og det er på baggrund af det, vi vurderer, at vi teknologisk set ikke er langt nok fremme. Man kan godt i forsøgsprojekter nå en lavere pris, men ikke i så stort et format, som det drejer sig om her.

For øvrigt har vi jo heller ikke biomasse nok her i Danmark, og så er der også noget med regnskabet og med at få produceret og flyttet disse biomasser osv. Der er mange ting, der slet ikke er gjort op, hvis vi skal begynde at gå seriøst ind i det, og det er lige præcis det, vi gerne vil.

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Man kan selvfølgelig have den mening, man vil, om, hvordan forløbet i dag har været. Jeg ser én helt tydelig forskel fra den debat, vi har haft tidligere på dagen, hvor man vil straffe den eksisterende produktion for at få den ud af landet. Vi kommer nu med et forslag, hvor vi ønsker at få en produktion ind i landet. Der er altså en væsentlig, elementær forskel. Det her er et ønske om, at Danmark skal med på den vogn, som er ved at køre sin vej. Så kan man for min skyld lave lige så mange forskningsprojekter, man vil, fra nu af; pludselig er løbet i hvert fald på visse områder kørt.

Så kan man sige, at man godt kan komme ud på et almindeligt marked senere hen, men den attraktive del af markedet kører i hvert fald stille og roligt i og med, at anvendelse af brakareal til produktion af energiafgrøder er kvotesat. Og jeg kan sige til fru Lis Greibe, at vi har 250.000-300.000 ha herhjemme; noget lignende vil man have i Sverige, og man har store arealer i Nordtyskland.

Jeg vil stadig væk sige, at det, forslagsstillerne forsøger her, er at identificere en mulighed for at få fat i en lukrativ produktionskapacitet, ligesom vi i sin tid gjorde med vindmøller, som er et klassisk eksempel, og dér konstaterer vi så bare, at der er tale om en blokering. Den grønne idé kan man ikke se, en idé, hvor man får skabt flere arbejdspladser og mere aktivitet i Danmark; det skal bremses.

Som modsætning til det har man som sagt brugt hele dagen på at gøre, hvad man kunne – i hvert fald fra venstre side af salen – for at få gjort livet surt for den eksisterende danske produktion. Det er lige netop forskellen på de to debatter.

Formanden:

Hr. Kristen Touborg har ordet for en kort bemærkning, eller er det som ordfører? Ja!

Kristen Touborg (SF):

Ja, selv om det er sidst på dagen og det måske kan give anledning til visse misforståelser, skal vi jo have en seriøs behandling af sagen, og det tror jeg også vi får her.

Jeg forstod af den socialdemokratiske ordførers svar på det spørgsmål, jeg rejste i min korte bemærkning, om, hvilke forudsætninger der forelår for spørgsmålet om transport kontra kraftvarme, at det er rapsolie, det handler om. Det var jeg sådan set indforstået med, men jeg vil uddybe mit spørgsmål lidt derhen, at jeg har forstået, at der rent energiregnskabsmæssigt er meget stor forskel på, om man anvender rapsolie i almindelige motorer, hvilket kræver en tilbundsgående raffinering, eller man bruger motorer, som man har nu – ganske vist ikke i serieproduktion – hvor man kan undgå raffineringen og putte rapsolien direkte i. Det var sådan set baggrunden for mit spørgsmål. Hvad er forudsætningerne for de beregninger, der foreligger? For det er jo ikke ligegyldigt, om man foretager raffineringen eller man ikke foretager raffineringen.

SF er enig i forslaget's målsætning om at nedbringe udslippet af CO₂ og andre skadelige stoffer samt at skabe et antal nye arbejdspladser i landdistrikterne, men vi er ikke afklarede med hensyn til, hvordan dette mål bedst opnås, om det er ved afgiftsnedsettelse, eller om der er andre metoder, der er mere velegnede.

Vi finder, at det er udmærket, at forslaget her bliver fremsat, og vi ser sådan set ingen grund til at nedgøre forslagsstillerne og antyde, at der

nok er andre grunde til at fremsætte det, f.eks. sådan noget med, at det skulle være Landbrugsraadets interesser, man varetager. Det kan godt være, at det også er dét, men vi har det nu sådan, at indtil andet er bevist, tror vi på det gode i menneskene – også i Venstrefolk. Så på trods af, hvad der tidligere er sagt her, er der jo ikke noget i vejen for, at man også kan have nogle fornuftige holdninger til energiområdet.

Indtil videre tror vi på, at der er en rimelig baggrund for forslaget, som det foreligger, så vi har egentlig ingen lyst til bare uden videre at jorde det. Vi vil godt bruge lejligheden til at få en grundig belysning af, hvilke metoder der er bedst anvendelige til at nå målet.

Vi kunne godt tænke os, at ministeren hurtigt kunne lave en redegørelse om den samlede miljøpåvirkning og effekterne i forbindelse med, at man fremmer forslaget's målsætning – altså fordele og ulemper miljømæssigt set. Vi vil godt benytte lejligheden til at få det her rigtigt grundigt belyst og finde ud af, hvilke metoder man bør anvende.

En mulig model kunne jo være storskalaaf søg, som er geografisk afgrænsede, og som i forhold til afgiftsfrigtagelse er afgrænset til enkelte grupper. Jeg ved ikke, om det er det, der er tænkt på i forbindelse med de 12 mio. kr., som det er omtalt skal bruges til udredning af området. Om det er sådanne ting, vil jeg godt have oplyst, for jeg har forstået, at man for så vidt godt kunne anvende den franske model, som er en form for begrænset virksomhed, en form for storskalaaf søg. Man kunne måske se lidt på det og inddrage det som en mulig løsningsmodel.

For os er det vigtigt, at dyrkning af bio-brændsler i princippet foregår uden brug af kunstgødning og pesticider. Det har været nævnt her, at dette indebærer et forøget forbrug af pesticider og kunstgødning, men det er efter vores opfattelse ikke nødvendigt, og en forudsætning for, at vi eventuelt vil gå ind i de her ting, er, at man ikke får en forøgelse af brugen af disse midler.

Derudover skal jeg kun sige, at vi overordnet for så vidt helst så, at man begrænsede pesticidforbruget og kvælstofforbruget, og at man ophævede braklægningsordningen og altså havde en mindre intensiv dyrkningsform på al vores dyrkningsjord.

Men så længe vi har braklægningsordningerne, anser vi det for at være fornuftigt tilbunds gående at undersøge mulighederne for, hvordan vi kan anvende brakarealerne mere hensigtsmæssigt, end vi gør i dag.

Skatteministeren (Carsten Koch):

Hr. Kristen Touborg har spurgt, om det var muligt at få en mere tilbundsående analyse af de her forhold, og til det kan jeg da sige, at udvalgsarbejdet vil være velegnet til at få det belyst, så jeg vil henvise en sådan analyse til udvalgsarbejdet.

Jeg synes, det er vigtigt at gøre opmærksom på, at der er tale om fornuftige og gode ting i disse projekter, i denne idé. Ideen er udmærket; den er bare på et niveau, hvor det ikke er for-svarligt at begynde at lave afgiftsfritagelse eller afgiftsdifferentiering. Det er kun det. Jeg synes, der er mange gode ideer i det. Jeg synes, det er et område, som det er velegnet at give støtte til – målrettet, konsekvent støtte. Afgiftsfritagelse kan næppe begrænses til enkelte projekter, for der bør kun fritages for skatter direkte ved lov.

For det andet kan de provenumæssige konsekvenser af en afgiftsfritagelse blive endog sær-deles betydelige, fordi vi ud fra lighedssyns-punkter skal give afgiftsfrihed til alle projekter, hvis ét fritages. Derfor er direkte støtte på det her niveau meget mere velegnet; ellers er jeg bange for, at afgiftsgrundlaget begynder at skride. Man skal give til en række forskellige projekter, og så er det altså ikke velegnet med afgiftsdifferentiering. Så vil jeg anbefale, at man bruger direkte og målrettet støtte. Det giver også et bedre budgetansvar, når man taler om sådanne forsøgsprojekter.

Kim Behnke (FP):

Fremskridtspartiet er medforslagsstillere, og jeg skal derfor ikke bruge voldsomt megen tid, men blot nævne fem grunde til, at vi er medforslags-stillere på forslaget. Man kan – om jeg så må sige – starte fra grunden af.

Vi er kedede af, at man har braklagt så store arealer i Danmark. Vi synes, det vil være fornuftigt at bruge dem til det, man på nudansk kalder nonfood-afgrøder.

Det andet, jeg vil sige, er, at dansk landbrug har brug for nye nicheområder. Vi vil med de nye GATT-aftaler blive udsat for øget konkurrence på de traditionelle markeder. Dansk landbrug har brug for nye nicheområder, hvor man kan producere ting, sådan at vi stadig væk holder gang i beskæftigelsen i dansk landbrug.

Vi har brug for nye forædlingsindustrier, hvor vi prøver også i Danmark at gå ind på de her områder med fremstilling af biobrændsler eller biobrændstoffer, som det jo hedder her.

For det fjerde er der selve det miljømæssige i det. Mange har været meget optaget af CO₂-spørgsmålet. Vi er egentlig mere optaget af bymiljø, af, at forvitringen af huse osv. kan stoppes. Det hjælper ikke noget, at vi tvinger folk over i dieselbusser frem for at køre i privatbiler osv.; der skal altså bruges nogle brændstoffer, som er mere miljøvenlige end dem, vi har i dag, for vi erkender alle sammen, at benzin og dieselolie osv. ikke er godt hverken for mennesker, planter eller huse. Dét tjener det også et formål.

Og sidst, men ikke mindst, gør alle de samme argumenter, som normalt bliver brugt omkring udvikling af ny teknologi og eksportmuligheder osv., sig også gældende her. Hvis vi kunne få danske virksomheder til at fremstille de komponenter, der indgår i raffinaderier, i produktion osv., har vi nogle eksportmuligheder. Det er jo ikke kun i Brasilien og i Sydamerika, man bruger biobrændstoffer. Det er noget, som også vil brede sig til andre dele af verden, efterhånden som man bliver opmærksom på, at benzin og dieselolie ikke er det bedste, og efterhånden som man i bilindustrien bliver i stand til at fremstille motorer, som med de her brændstoffer kan yde det, som vi gerne vil have at moderne biler skal yde.

Så Fremskridtspartiet giver beslutningsforslaget sin fulde anbefaling, som det jo fremgår i og med, at vi er medforslagsstillere.

Bent Hindrup Andersen (EL):

I Enhedslisten er vi imod VKZ's beslutningsfor-slag om at udnytte braklagte jorder til bio-brændsler, da forslaget bl.a. indebærer en tradi-tionel dyrkningsform med pesticider og kunst-gødning. Vi ønsker i stedet brakjorden ført til-bage til landbruget som led i omlægningen til økologisk jordbrug, herunder økologisk skov-brug, og anser anvendelsen af brakjorden til biobrændstoffer som blokerende for den omstil-ling.

Bioenergi for landbrugs- og skovdrift har efter vores opfattelse alene mening og beretti-gelse, såfremt dyrkningen sker på et økologisk forsvarligt grundlag. Efter en omlægning af landbruget til økologiske driftsformer vil der imidlertid være utrolig begrænsede arealer til-bage til den slags ting.

Det virker i øvrigt også selvmodsiggende, at man i andre sammenhænge kan høre fra for-

slagsstillerne, at deres argumentation *imod* en økologisk omlægning går på, at så vil verden dø af sult. Nu går man så ind og siger, at man godt kan dyrke en masse energi på de arealer.

Jeg vil benytte anledningen til at understrege dette ved at citere fra en pressemeddelelse af 17. marts 1995 fra organisationen Noah. Heri hedder det om forslaget:

»Forslaget vil hverken gavne miljøet, beskæftigelsen eller trafikikkerheden. Det må ses som en form for »indirekte bistandshjælp« til landbruget.

For at gøre rapsolien egnet som drivmiddel skal den agrokemiske industri og landbruget først investere, hvad der svarer til 60 pct. af energien i 1 l rapsolie. Biobrændsel udnytter kun primærenergien med 3,4 pct. mod benzins og diesels 4,5 pct. Undersøgelser, der er blevet foretaget af den tyske miljøstyrelse, viser, at CO₂-udslippet fra raps og korn ligger på 0,15 kg/km mod benzins og diesels 0,17 kg/km (målt på katalysatorbiler), og at kvælstofdioxidene er 2-3 gange så høje, når det samlede udslip vurderes. Dette skyldes, at hver hektar skal have tilført 1,1 t energienheder i form af kunstgødning og som fossile brændstoffer, der anvendes til produktion af pesticider og kunstgødning. Herved sker der en forøgelse af ozondannelsen i de lavere luftlag, ligesom drivhus-effekten forhøjes.«

Længere nede i udtalelsen hedder det:

»Arealanvendelsen er ligeledes et problem. En bil, der kører på raps, har brug for et dyrkningsareal på ca. 1,2 ha. Med Danmarks 1,7 millioner personbiler svarer det til, at ca. 20.000 km² reserveres udelukkende til denne afgrøde – blot for at opnå en CO₂-reduktion på nogle få procent.«

Efter vores opfattelse er det forslag, der kommer fra VKZ, helt ude af proportioner i forhold til at forsøge at løse problemerne med CO₂-belastningen, idet det kun hjælper en lille bitte smule, når man regner på det. Jeg vil advare imod, at man falder for en tilsyneladende fornuftig løsning på problemerne med benzinfurening, idet en traditionel dyrkning af biobrændsler på brakjorderne bare vil medføre en øget forurening af grundvandet og vore vandløb m.v. Ét problem bliver reduceret, men så vokser et andet.

Den lille forbedring, vi i dag kan se i landbrugets pesticidforbrug, vil blive totalt undergraved, hvis forslagens intentioner slår igennem, og transportsektorens forureningsproblemer hver-

ken kan eller skal løses af landbruget. Transportsektorens miljøproblemer skal først og fremmest klares gennem nedskæringer i privatbilismen og lastbiltrafikken, hvilket kræver en styrkelse af den kollektive trafik og omlægning af godstransport til mere energieffektive transportformer som f.eks. jernbaner og søtransport.

I øvrigt har landbruget utrolige muligheder for og potentiale til selv at bidrage til CO₂-reduktionen ved at omlægge fra intensive stalde til friland og ved omlægning fra konventionel drift til økologisk drift. På den måde ville landbruget kunne bidrage til, både at vi fik en anden fødevarerforsyning og fik kemien ud af vores produktion, og at vi samtidig fik en væsentlig reduktion af CO₂-udslippet, så det ville der være perspektiv i.

Peter Hansen-Nord (V):

Jeg tror, jeg har kommenteret fru Lis Greibes indlæg nogle gange. Om fru Lis Greibe har forstået, hvad jeg har sagt, er jeg ikke sikker på. Jeg fornemmer ligesom, at de samme argumenter kommer tilbage, selv om de er tilbagevist én gang, og det bliver de jo ikke mere rigtige af.

Jeg er selvfølgelig lidt skuffet over den betontænkning – jeg sagde ikke betonsocialisme, jeg sagde betontænkning – som ligger bag afvisningen. Det er altså frygten for fremtiden og udfordringen fra de muligheder, der foreligger, der åbenbart gør sig gældende her. Det må vi så tage til efterretning. Jeg håber dog, at udvalgsarbejdet kan få rettet op på nogle af de misforståelser, som jeg fornemmer at debatten i dag har medført.

Når vi taler om misforståelser, tror jeg nok, at hr. Bent Hindrup Andersen slog alt og alle. Jeg har aldrig talt imod økologisk landbrug. Jeg har i og for sig ikke noget imod det. Hvis det på markedsmæssige vilkår kan lade sig gøre, så for min skyld ingen alarm. Det er ikke dér, jeg ser nogen krig; det er ikke dér, jeg ser noget forkert.

Men jeg kan selvfølgelig blive bekymret, når Noah og andre begynder at regne omvendt på den slags forslag, som jo går direkte ud på at forbedre bymiljøet. Det er man tilsyneladende fuldstændig ligeglad med. Ja, man har en løsning: Ud med bilerne, så er det problem løst! Men så enkelt er det praktiske liv altså ikke, kan jeg sige til hr. Bent Hindrup Andersen.

Der ligger jo heller ikke i forslaget, at der skal ske en total fortrængning af de kendte brændstoffer. Det, vi taler om, er for så vidt et ganske lille input, som kan erstatte blyet og i øvrigt vir-

ke som booster, og som også kan ændre på katalysatorerne og deres effekt osv. Så der er en række tekniske ting, som jeg tror hr. Bent Hindrup Andersen vil være interesseret i at få belyst under udvalgsarbejdet, så han kan svare tilbage til Noah, at man vist har regnet forkert dér.

Hvad arealerne rent dyrkningsmæssigt skal bruges til, har vi ikke beskrevet i forslaget. Jeg kan kun sige, at det må vi jo være åbne over for at diskutere, når vi taler om de braklagte arealer. Problemet med de braklagte arealer i øjeblikket er jo, at de egentlig ikke omsætter noget CO₂, fordi der ikke rigtig er noget til at æde CO₂ på disse arealer. Det betyder dybest set et rigtig dårligt CO₂-regnestykke. Hvis nu der stod nogle grønne afgrøder, som om natten kunne æde og omsætte noget CO₂, ville vi gerne se det regnestykke på de arealer.

Her er vi igen inde i den kendte problematik: Nogle vil helst se landet ligge øde hen og tror, at det er godt for CO₂-problematikken, og så er der os andre, der gerne ser et grønt og frodigt landskab, som kan omsætte noget CO₂. Den diskussion vil aldrig nogen sinde tage ende, men jeg bringer den altså op her.

Jeg skal til at slutte. Jeg vil gerne sige til hr. Kristen Touborg, at jeg var glad for hr. Kristen Touborgs spørgsmål. Jeg har ikke svaret på dem – de var ikke rettet til mig – men jeg anede en positiv holdning i indlægget, og jeg vil godt sige, at der ikke er nogen forkerte og kunstige indstillinger til det her forslag.

Jeg har selv været med til at udforme biomasseaftalen i sin tid. Jeg er næsten ved at vove at påstå, at jeg var arkitekten bag den. I hvert fald var jeg stærkt medvirkende. Det var godt nok ikke VK-regeringen, der nåede at gennemføre den, men det blev så tidligere energiminister Jann Sjørnsen. Men hele den biomasseaftale, hvor vi udnytter overskudshalm osv. på fornuftig og ordentlig vis, har jo også været et forslag fra de partier, der danner regering i dag, samtidig med at vi jo også har haft andre forslag om at udnytte de braklagte arealer for at reducere CO₂-udledningen.

Jeg kunne fornemme, at vi med SF kunne få noget konstruktivt frem under udvalgsarbejdet og få overbevist de andre om, at der her altså er nogle momenter, hvor vi, hvis vi ikke går i gang nu, fortaber nogle muligheder, som måske egentlig ikke er særlig interessante om 5-6 år. Det er lidt det, der er problemet i det. Så er de

andre løbet med gevinsten, og så kan vi stå og kigge på, at de snupper fidusen.

Men ellers tak til ordførerne for deres indlæg. Jeg forventer et godt og konstruktivt udvalgsarbejde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Forskningsministeren (Frank Jensen) har meddelt mig, at han ønsker at tage følgende lovforslag tilbage:

Forslag til lov om Forskningscenter Risø. (Lovforslag nr. L 94).

Ønsker nogen at optage dette forslag? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er lovforslaget bortfaldet.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Kulturudvalget (20/4 95):

Udtræder: Tom Behnke (FP)

Nyt medl.: Ole Donner (FP)

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 25. april 1995 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den kommende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

God weekend!

Mødet hævet kl. 18.01
